

Komet kommenterar 2020:11, publicerad 2020-06-10

Inställningen till teknikutveckling bland europeiska medborgare har påverkats av pandemin som sveper över världen 2020. Detta enligt en studie som ställt frågor till tre tusen personer.

Kommenterad rapport

Rubio D, Lastra C, Frey CB, Colclough C, Jonsson O, Luca de Tena C, Menéndez I. 2020. *European Tech Insights 2020*. Center for the Governance of Change. [Länk 1](#).

Komet:s kommentarer

- Att teknikutveckling medför stora förändringar är något som lyfts fram både i den nya rapporten och av Komet. Teknik utvecklas snabbare än regelverk och det är viktigt att göra en avvägning mellan intressen som rör säkerhet för individ och samhälle i förhållande till effektivitet och innovation. Det visade Komets undersökning av svensk offentlig sektor ([länk 2](#)), som delvis belyser liknande frågor. Till exempel visar den nya rapporten att drygt var tredje person tror att tillblivelsen av stora teknikföretag påverkas av regelverk (se graf), medan Komets undersökning visade att en av fyra inom svensk offentlig sektor ser utmaningar i de regelverk som man ansvarar för.
- Rapporten tar upp hur yngre jämfört med äldre ser på automatisering, men har inte frågat om arbetsförhållanden i olika branscher. Arbetslivet kommer att förändras i spåren av den digitala utvecklingen menar svenska experter, som på tio års sikt ser störst förändring inom transport, tillverkning och kommunikation enligt myndigheten Tillväxtanalys. [Länk 3](#). Ökad automatisering sker även av processer inom offentlig verksamhet, enligt Komets undersökning.
- Rapportförfattarna menar att pandemin påverkat människors syn på integritet. Även svenska Datainspektionen har fått många frågor om integritet och personuppgiftsbehandling i samband med pandemin och har därför tagit fram en vägledning. Där betonas vikten av att värna integritet och skydd av personuppgifter, även vid åtgärder för att minska smittspridning. [Länk 4](#).
- Rapporten tar bland annat upp synen på att dela hälsodata, något som diskuterats de senaste åren. E-hälsomyndigheten har gjort en internationell utblick av sju länder, som delvis är de samma som i rapporten. Den visar att länderna har kommit olika långt och utvecklas i olika takt. Jämfört med andra länder har svenskar ganska stor möjlighet att ta del av sina data, men möjligheten att dela data är förhållandevis låg. [Länk 5](#).

Länkar:

1. <https://www.ie.edu/cgc/research/european-tech-insights/>

2. <https://www.kometinfo.se/tag/komet-beskriver-201903/>

3. <https://www.tillvaxtanalys.se/publikationer/pm/pm/2020-04-21-framtidens-digitala--kompetensbehov---en-delphiinspirerad-studie.html>

4. <https://www.datainspektionen.se/nyheter/coronavirus-och-personuppgifter/>

5. https://www.ehalsomyndigheten.se/globalassets/dokument/presentationer/hur_jobbar_andra_lander_med_individens_tillgang_till_halsodata.pdf

Sammanfattning av originalrapporten

Nästan tre tusen personer i nio europeiska länder och tre länder utanför Europa har svarat på frågor om teknikutveckling. I studien undersökte forskare vid ett spansk universitet hur medborgarna ser på bland annat automatisering och integritet vid datahantering.

Författarna menar att COVID-19-pandemin är en av de viktigaste händelserna på flera decennier och att den kommer att ge stort avtryck på synen på teknikutveckling och vårt sätt att leva under många år framöver. De drar bland annat slutsatsen att människor i Europa har blivit mer positiva till att staten övervakar medborgarna och att individrelaterade data används i smittskyddsarbete. Det gäller särskilt i de länder som drabbats hårdast av pandemin, såsom Spanien och Italien.

Enligt rapporten verkar pandemin ha påverkat synen på hälsodata och fler än tidigare anser att företag bör ges större tillgång till sådana data. Majoriteten av européer är dock angelägna om att den integriteten måste skyddas vid hantering av data.

Författarna ser en generationskillnad i synen på automatisering av arbeten, där fler under 55 år vill begränsa sådan användning. De flesta européer tror dock inte att robotar och datorer kan göra ett bättre jobb än människor under det kommande decenniet.

Författarna gör tolkningen att det finns en kulturell skillnad i uppfattningen om teknikutveckling, där medborgare i Kina till exempel ser en större potential och är mindre oroliga för den personliga integriteten jämfört med de i Europa.

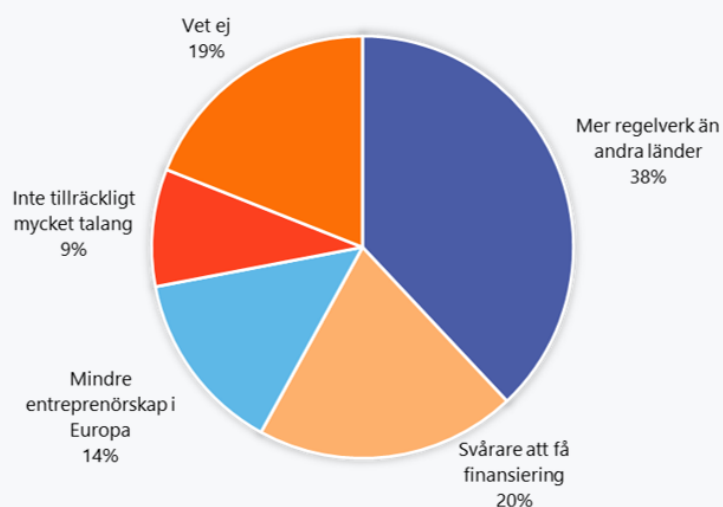
Länder som inkluderats i studien

I studien har forskarna ställt frågor till personer från Estland, Frankrike, Italien, Nederländerna, Polen, Portugal, Spanien, Storbritannien och Tyskland.

För att få en jämförelse med länder även utanför Europa inkluderades även personer från Kina, Mexico och USA.

Stora teknikföretag från Europa?

Forskarna ställde följande fråga: endast få av dagens största och mest innovativa teknikföretag startades i Europa - de flesta kommer från USA och Asien. Vad tror du det beror på?

Graf från rapporten, översatt till svenska.

Om Komet Kommenterar

Komet kommenterar aktuella internationella rapporter som rör regelverk, teknikutveckling och innovation. Syftet är att ge ett svenskt perspektiv, sätta information i ett sammanhang och göra underlaget lätt tillgängligt.